

Päiväys: 12.4.2006

Edellinen päiväys: 27.5.2003

1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNANHARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****Kauppanimi**

VIDEOJET 16-8530 MUSTESUIHKUKIRJOITIN MUSTE

Tunnuskoodi**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Mustesuihkukirjoitin muste.

Lue käyttöohjeet.

1.2.2 ToimialakoodiTOL: G516 Koneiden , laitteiden ja
tarvikkeiden tukkukauppa.**1.2.3 Käyttötarkoituskoodi**

KT: 10 Väriaineet

1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen**1.2.5 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen****1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**
SUOMEN TEOLLISUUSMERKINTÄ OY**1.3.2 Yhteystiedot****Katuosoite**

SIRRIKUJA 3 A

Postinumero ja -toimipaikka

00940 HELSINKI

Postilokero**Postinumero ja -toimipaikka****Puhelin**

09-3424 000

Telefax

09-3422 433

Y-tunnus

0650222-0

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot**1.4 Hätäpuhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09-471 977 (suora); 09-47 11 (vaihe),

Myrkytystietokeskus, PL 340, Haartmaninkatu 4, 00029 HUS (Helsinki)

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
78-93-3	2-Butanoni	65-80 %	F; Xi; R11-36-66-67
64-17-5	Etanoli	1-3 %	F; R11
141-78-6	Etyyliasettaatti	1-3 %	F; Xi; R11-36-66-67
67-63-0	Propan-2-oli	1-3 %	F; Xi; R11-36-67

2.1.5 Aineesta tehty asetuksen liitteen 3 mukainen hakemus tai ilmoitus**2.1.6 Vaaraton aine on ilmoitettu luottamuksellisena****2.1.7 Muut tiedot**

3. VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS

Luokitus:

F Helposti syttyvä

Xi Ärsyttävä

R11 Helposti syttyvää.

R36 Ärsyttää silmiä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

Tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava lääkärinhoitoon (näytettävä tätä tiedotetta, mikäli mahdollista).

4.2 Hengitys

Höyryjä hengittänyt heti raittiiseen ilmaan. Tarvittaessa happea tai tekohengitystä (puhalluselytys), lääkärinhoitoon välittömästi.

4.3 Iho

Riisuttava heti saastunut vaatetus, ja pestävä se ennen uudelleenkäyttöä. Ihoa pestään välittömästi runsaalla vedellä ainakin 15 minuutin ajan. Lääkärinhoitoon välittömästi.

4.4 Roiskeet silmiin

Mahdolliset piilolinssit poistettava. Silmiä huuhdeltava VÄLITTÖMÄSTI juoksevilla vedellä ainakin 15 minuutin ajan pitäen silmiä auki. Heti lääkärinhoitoon.

4.5 Nieleminen

Suu huuhdellaan runsaalla vedellä. EI SAA oksennuttaa.

Tajuttomalle ei saa koskaan antaa mitään suun kautta. Potilas pidettävä levossa.

Heti sairaalahoitoon.

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vaahto, jauhe, CO2.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palot sammutettava suojatusta paikasta.

Räjähävää ilman kanssa höyrymäisessä/kaasumaisessa tilassa kuumennettaessa.

Palossa muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

Ks kohta 10.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Paineilmalaitteet sammuttajille sekä täydellinen suojavaatetus.

5.5 Muita ohjeita

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Ks kohdat 7 ja 8.

Tuuletettava tilat. Kemikaalin käyttö edellyttää tehokasta ilmanvaihtoa tai sopivaa hengityksensuojainta.

Käytettävä tarkoituksenmukaisia suojaimia: butyylikumikäsineet ja kumisaappaat.

Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää vesistöön, viemäriin tai maaperään.
Pysäytettävä vuoto, ellei siitä ole vaaraa.
Älä päästä vettä säiliön sisään.

6.3 Puhdistusohjeet

Puhdistus inertillä imeytysaineella esim. hiekka ja kootaan talteen hävittämistä varten. Ks kohta 13.

6.4 Muita ohjeita

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Käyttöpaikalla pitää olla hyvä ilmanvaihto, esim. kohdepoisto.
Vältettävä höyryjen hengittämistä.
Käytettävä sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta.
Estettävä staattisen sähköän aiheuttama kipinöinti.
Eristettävä sytytyslähteistä-Tupakointi kielletty.
Maadoitettava kaikki ainetta sisältävät välineet.
Suojattava lämmöltä.
Lue käyttöohjeet.

7.2 Varastointi

Säilytettävä viileässä, hyvin ilmastoidussa paikassa (lattiailmanvaihto vaaditaan) astiat tiiviisti suljettuina. Säilytettävä alkuperäisissä pakkauksissa. Alumiini on sopimatonta.
Säilytettävä erillään yhteensopimattomista aineista (hapettavat aineet).
Suojattava lämmöltä ja suoralta auringonvalolta ja muilta sytytyslähteiltä.

7.3 Erityiset käyttötavat

Käytettävä aina alkuperäispakkauksia.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

2-Butanoni HTP (2005) = 100 ppm (15 min, iho)
Etanoli HTP (2005) = 1000 ppm (8h)
Etyyliasetatti HTP (2005) = 300 ppm (8h)
Propan-2-oli HTP (2005) = 200 ppm (8h)

8.1.2 Muut raja-arvot

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Huolehdyttävä hyvästä ilmanvaihdosta ja kohdepoistosta käyttöpaikalla.
Lattiailmanvaihto vaaditaan. HTP-arvoja ei saa ylittää.
Estettävä staattisen sähköän aiheuttama kipinöinti. Räjähdyssuojatut sähköiset laitteet.
Kädet pestävä perusteellisesti aina ennen taukoja ja työn päätyttyä sekä aina ennen ruokailua, tupakointia sekä ennen WC:n käyttöä.
Hätäsuihku ja silmienhuuhtelumahdollisuus käyttöpaikalle.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto on puutteellinen, on käytettävä käyttötarkoitukseen sopivaa hengityksensuojainta.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä butyylikumisia suojakäsineitä.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä silmien- tai kasvonsuojainta.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Työvaatetus.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Ei saa päästää vesistöön, viemäriin tai maaperään.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Neste, musta, haju aineelle ominainen.

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH

ei käyttökelpoinen

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

alk. 77 C.

9.2.3 Leimahduspiste

-6 C

9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja

2 %

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja

19 %

9.2.6 Hapettavat ominaisuudet

9.2.7 Höyrynpaine

suurin arvo 73 mmHg (20 C).

9.2.8 Suhteellinen tiheys

0,86

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus

liukenematon

9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)

liukenee helposti: metanoli, dietyylieetteri, n-oktanolit, asetoni

9.2.10 Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi

Tuote liukenee paljon paremmin öljyyn.

9.2.11 Viskositeetti

9.2.12 Höyryntiheys

Suurin tunnettu arvo on 3,0 Pienin tunnettu arvo on 1,6 (ilma=1).

9.2.13 Haihtumisnopeus

Suurin tunnettu arvo on 7,1.

Painotettu keskiarvo: 6,7.

9.3 Muut tiedot

Sulamispiste: Saattaa alkaa kiinteytyä lämpötilassa -83 C.
Itsesyttymislämpötila: Pienin tunnettu arvo on 220 C.
Haihtuvuus (paino/paino): 76 %
VOC (tilavuus/tilavuus): 76 %

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Tuote on stabiili tavallisissa olosuhteissa.
Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa helposti syttyviä seoksia.
Suojattava lämmöltä, avotulelta ja suoralta auringonvalolta.

10.2 Vältettävät materiaalit

Reagoi lievästi hapettimien, pelkistimien, happojen ja emästen kanssa.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

CO₂, CO.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Väitön myrkyllisyys

2-Butanoni LD50 = 2737 mg/kg (suun kautta, rotta)
Etanoli LD50 = 7060 mg/kg (suun kautta, rotta)

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Ärsyttää ja kuivattaa ihoa.
Ärsyttää suuta, kurkkua ja ruokatorvea.
Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
Ärsyttää hengityselimiä.

11.3 Herkistyminen

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

2-Butanoni-höyry on aiheuttanut sikiötoksisuutta ja kehityshäiriöitä naarasrotille pitoisuudella 1000 ppm/1 h.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Suuret pitoisuudet ovat huumaavia ja voivat aiheuttaa yskää, hengenahdistusta, pahoinvointia, päänsärkyä ja huimausta. Pitkäaikainen tai toistuva silmäkosketus saattaa aiheuttaa sidekalvontulehdusta ja heikentynyttä näköä.
Voi aiheuttaa hermostovaurioita.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Voi imeytyä ihon läpi.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieläimille

Tietoa ei saatavilla.

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

Tietoa ei saatavilla.

12.2 Liikkuvuus

12.3	Pysyvyys ja hajoavuus
12.3.1	Biologinen hajoavuus Tietoa ei saatavilla.
12.3.2	Kemiallinen hajoavuus
12.4	Biokertyvyyspotentiaali
12.5	Muut haitalliset vaikutukset Ei saa päästää vesistöön, viemäriin tai maaperään. WGK: 1.
13.	JÄTTEIDEN KÄSITTELY Ongelmajätteiden hävityslaitokseen tai hävittäminen paikallisen jätehuoltoviranomaisen hyväksymällä tavalla.
14.	KULJETUSTIEDOT
14.1	YK-numero 1210
14.2	Pakkausryhmä II
14.3	Maakuljetukset
14.3.1	Kuljetusluokka 3, II
14.3.2	Vaaran tunnusnumero 33
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys UN 1210 PAINOVÄRI, 3, II
14.3.4	Muita tietoja
14.4	Merikuljetukset
14.4.1	IMDG-luokka 3
14.4.2	Oikea tekninen nimi UN 1210 PRINTING INK, 3, II, (-6 C)
14.4.3	Muita tietoja
14.5	Ilmakuljetukset
14.5.1	ICAO/IATA-luokka Luokiteltava aina erikseen jokaisen lähetyksen yhteydessä voimassaolevien määräysten mukaisesti.
14.5.2	Oikea tekninen nimi
14.5.3	Muita tietoja

15.	KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET
15.1	Varoitusetiketin tietoja
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi F Helposti syttyvä Xi Ärsyttävä
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet -
15.1.3	R-lausekkeet R11 Helposti syttyvää R36 Ärsyttää silmiä. R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
15.1.4	S-lausekkeet S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. S16 Eristettävä sytytyslähteistä. S23 Vältettävä höyryn/sumun hengittämistä. S33 Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. S51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.
15.1.5	Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset
15.2	Kansalliset määräykset
16.	MUUT TIEDOT
16.1	Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista R11 Helposti syttyvää R36 Ärsyttää silmiä. R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
16.2	Koulutusohjeet
16.3	Käyttörajoitukset
16.4	Lisätiedot Ks kohta 1.3.
16.5	Käytetyt tietolähteet
16.6	Lisäykset, poistot ja muutokset